

Petra
Nagyová Džerengová 

ZA TO MI ZAPLATIS

MARENČIN PT



Za to mi zaplatíš

Petra Nagyová-Džerengová
ZA TO MI ZAPLATÍŠ

MARENČIN PT

© Petra Nagyová-Džerengová, 2006, 2014, 2022
© Marenčin PT, spol. s r. o., Bratislava, 2022
Jelenia 6, 811 05 Bratislava
marencin@marencin.sk www.marencin.sk
Cover © Marenčin Media,
Cover photo © Andrea Veselá
Design © Katarína Marenčinová,
948. publikácia, 3. vydanie

ISBN 978-80-569-0992-8 (viaz.)
ISBN 978-80-569-0993-5 (ePDF)
ISBN 978-80-569-0994-2 (ePub)

Tereza

„Pravidlá sa musia dodržiavať.“

Tereza so strachom zdvihla pohľad k tvári svojho manžela, znetvorenej hnevom. V ruke držal popísaný papier. Zúrivo ním zamával, akoby chcel zdôrazniť význam svojich slov a ešte raz zopakoval: „Pravidlá sa musia dodržiavať.“ Pri slove „musia“ zvýšil hlas.

„Ja viem.“ Tichý hlas sa jej zatriasol. „Veď vieš, že sa snažím.“

„Snažíš?“ Jej muž v tej chvíli celkom očervenel. „Tvoja snaha je ale dosť márna!“

„Ja,“ Tereza sa snažila vysvetliť, ako k tomu došlo, ale nedal jej príležitosť. Skočil jej do reči.

„Ešte raz sa na to pozri.“

Stáli v spálni. Prečo vlastne stále riešime naše problémy tu, pomyslela si. Nepovedal niekto, že do spálne sa problémy nemajú ťahať? V spálni sa spí, robia deti, a sex... Aj na to príde, neboj sa, ironicky si pomyslela. Prečo si jej manžel myslí, že z toho niečo má? Sex ako udobrenie po hádke... Nie, na ňu to nefungovalo. Cítila pritom skôr odpor. Na milovanie potrebovala vnútornú pohodu, ináč sa nedokázala uvoľniť. Ale pravidlo číslo jeden – už to poradie svedčilo o jeho dôležitosti – znelo: žena musí byť svojmu mužovi vždy po vôli, nikdy ho nesmie odmietnuť.

Teraz však riešili problém, ktorý vznikol porušením pravidla číslo štyri, a to sa týkalo centimetrov. A jej pritom

dnes zomrel prvý pacient v živote... Namiesto utešovania sa však od manžela dočkala cynickej poznámky, že všetko musí byť raz prvýkrát. Kým mu rozprávala o tej smutnej udalosti, Ivan akoby bol duchom mimo. Po celý čas upieral pohľad na jej sukňu. Keď dohovorila, prinútil Terezu, aby si ju vyzliekla.

Teraz priložil vysúvací meter k sukni vystretej na posteli. „Má to presne štyridsaťsedem centimetrov.“ Zdvihol hlavu. „Čo hovorí pravidlo číslo štyri?“

Tereza by pravidlá rodiny Daňkovcov vedela odrecitovať aj o polnoci. Musela sa ich naučiť naspamäť hneď po svadbe – Ivan ich spísal hádam ešte počas svadobnej noci a za štyri roky manželstva ich odrecitovala nespočetnekrát. „To aby si ich mala dobre uložené v srdci,“ tvrdil jej manžel, keď sa ho spýtala, prečo sa to má učiť naspamäť.

„Pravidlo číslo štyri znie – minimálna dĺžka sukni bude päťdesiat centimetrov, nikdy ani o centimeter menej,“ vysypala zo seba Tereza rýchlo. Keď sa desať pravidiel rodiny Daňkovcov učila naspamäť (možno na začiatku považovala ich zhodný počet s biblickým desatorom za náhodu, neskôr už za zámer – symbolizovalo to Ivanovo presvedčenie, že manžel má byť pre manželku bohom), mala z toho najprv zábavu. Chodila po byte mrmlajúc si pravidlá popod nos... V recitovaní sa zdokonalila tak, že by mohla ísť na Hviezdoslavov Kubín, keby nešlo o takýto žáner. Manžel ju čoskoro vyviedol z omylu – s ich dodržiavaním to myslel smrteľne vážne. Keď na najbližšom posedení v práci porušila pravidlo, že manžela nikdy nemožno prerušiť v rozprávaní, doma nasledoval trest. Nie fyzický, neubližoval jej telesne, ale psychicky. Vtedy s ňou po celý týždeň nepreriekol ani jediného slovíčka.

Ivan znechutene pokrútil hlavou a hodil meter na zem. „Vieš, niekedy si myslím, že už som ťa prevychoval a ty to zvládaš, a potom príde niečo také. Ale zato ty asi nemôžeš, že?“

„Mrzí ma to. Naozaj.“ Rozhodila rukami. „Asi sa tá sukňa zrazila pri praní. Keď som ju kupovala, mala určite päťdesiat centimetrov.“ Malý krajčírsky meter patrilo od začiatku k povinnej výbave jej kabelky. Divné pohľady predavačiek, keď premieravala dĺžku šiat pri kúpe, už ani nevnímala.

Pokrútil hlavou. „Keď rozdávali inteligenciu, asi si stála na konci radu a veľa sa ti neušlo. Ak si tam vôbec bola.“

Áno, pán doktor vyštudoval medicínu s červeným diplomom a zakladal si na výške svojho IQ, ktoré dosahovalo stopäťdesiatštyri bodov. Ako si mohol zobrať za manželku ju, obyčajnú zdravotnú sestru? Časom jej napadlo iba jedno riešenie – považoval ju za vhodnú tvárnu hmotu, z ktorej poľahky stvorí svoju predstavu ideálnej manželky. Nešlo to však až tak ľahko, ako očakával. Tereza sa mu možno výškou inteligenčného kvocientu nevyrovnala, ale zato výškou emocionálneho ho prevyšovala. V nemocnici patrila medzi najobľúbenejšie sestričky.

Sklonila hlavu. Nevedela si zvyknúť na jeho ponížovanie, stále ju to bolelo tak ako na začiatku. Už aj uvažovala o štúdiu na vysokej škole, aby sa mu vyrovnala a nemusel sa za ňu na verejnosti a pred kolegami doktormi hanbiť, no vzdala to. Prácu sestričky mala veľmi rada. Byť doktorom pre ňu znamenalo zobrať na seba rozhodovanie a tým pádom aj riziko, a to ona nerada... Nedajbože, aby jej nejaký pacient umrel pod rukami pri operácii. Pocit viny by ju nepochybne priviedol do hrobu hneď za ním. A okrem toho prišla na svet ich dcérka. Splodili ju hneď v svadobnú noc.

Manžel ju mlčky pozoroval. Zdalo sa, že sa upokojil. Zajtra ide do služby a potrebuje sa vyspať. Aj ona bola unavená a najradšej by už spala. No vedela, že ich čakajú ešte dve záležitosti – odmena a trest. Nerozlučná dvojica. Niekedy sa cítila ako kôň na drežúre, na ktorého platí len jedno – cukor a bič. Čakala – teraz by mal prísť trest za to, že neposlúchala a odhalila kolená zraku cudzích chtivých mužských – každý jeden z nich by ju chcel určite pretiahnuť – aspoň podľa slov jej muža (občas sa pozastavila nad tým, či takýto slovník nie je pod úroveň muža s takým vysokým IQ. Zdalo sa, že Ivan si to nemyslí).

„Mám pocit, že čím viac chodíš k svojej matke, tým si blbšia. To dedinské ovzdušie presiaknuté hlúposťou na teba vôbec nevplyva dobre. Myslím, že ti len prospeje, ak tam prestaneš na nejakú dobu opäť chodiť. Aspoň na mesiac.“

Tereza zdvihla hlavu. Telo sa jej naplo. „To mi nemôžeš urobiť, veď...“

„Skáčeš mi do reči? Opäť zabúdaš na pravidlá?“ zvýšil varovne hlas.

Tereze to však v tej chvíli bolo úplne jedno. Dnešný deň bol asi najhorším dňom v jej živote, ak neráta ten, keď ich opustil otec. Prečo jej dáva taký trest? Prečo to robí? Veď nemohol zabudnúť na oslavu maminých narodenín na budúci týždeň! Nie, určite nezabudol, práve naopak. Robí jej to naschvál.

„To je veľmi nespravodlivý trest. Išlo len o tri centimetre.“ Zachvel sa jej hlas.

„O treste rozhodujem ja,“ zvýšil hlas. „Zabudla si, že nemáš odvrátať?! Svojho manžela musíš poslúchať! Ešte slovo,“ varoval ju, „a ja budem uvažovať o zvýšení trestu na dva mesiace.“

Tereze vbehli slzy do očí. Citové vypätie v nej vrcholilo. V práci sa ešte držala, ale teraz na ňu všetko dopadlo plnou váhou. V mysli sa jej zjavila bledá tvár jej obľúbeného pacienta. Taký mladý chlapec, celý život pred sebou, a zrazu tam ležal taký vzdialený, v tvári zvláštny pokoj. Náhle aj ona zatúžila po takom pokoji. Čo sú oproti smrti tri centimetre? Rozplakala sa. „Ako mi to môžeš urobiť? Čo povie mama ostatným, že jej jediná dcéra s rodinou neprišla na oslavu? Vieš, ako veľmi mi na nej záleží. Tolko pre mňa obetovala, prosím...“ skúšala ho obmäkčiť.

Chladne na ňu pozrel. Prejavovať emócie a plakať, to bol u neho prejav neovládania sa, znak nízkeho IQ. Opätovne mu poskytla dôvod utvrdiť sa v tom, že ju zaradil do správnej skupiny – skupiny pod ním.

„Varoval som ťa. Vidím, že jeden mesiac ti nestačil, tak to budú dva. Pravidlá sa musia dodržiavať. A napíšeš to tisíc-krát, aby si na to nezabúdala. Do zajtra. A buď rada, že si dopadla len takto.“ Potom sa otočil a odišiel do kúpeľne. Po treste nasledovala odmena – po ranách bičom jej vždy ponúkol cukor. Až na to, že „cukor“ v jej ústach vždy zhorkol.

Z kúpeľne k nej doliehal zvuk tečúcej vody a Ivanov spev. Jej manžel bol chorobne čistotný, ruky si umýval aj desaťkrát za deň. Brala to ako chorobu z povolania, i keď to robil, aj keď nebol v práci. Iba sa čudovala, že sex mu nepripadal špinavý...

Vošiel do izby, zahalený uterákom a oblakom výraznej vône. Zdvihol sa jej žalúdok. Tvrdil, že to robí kvôli nej, ale ona by uprednostnila vôňu čistej pokožky. On potreboval telesný pach prekryť.

„Čo tu tak stojíš? Choď sa osprchovať,“ vyzval ju.

Tereza otvorila ústa, no hneď ich aj zavrela. Pohla sa ako nakrútená mechanická hračka na kľúčik. Čo keby teraz

jednoducho minula kúpeľňu, pokračovala chodbou ďalej až k dverám, vyšla z bytu, zviezla sa výtahom na prízemie a už nikdy sa nevrátila?

Zrazu sa ocitla pri dverách. Prekvapne pozrela na svoju ruku na kľúčke. Spustila ju, akoby kľučka páčila. Bože, čo jej to napadá? Ale myšlienka to bola lákavá a zahniezdila sa jej v hlave. Len ťažko sa od dverí odtrhla. Priťahovali ju ako magnet. Keby nemala dcérku, už dávno odíde. S povzdychom zamierila do kúpeľne. Dôkladne sa vyumývala zhora aj zdola. Ešte kvapka parfému a je pripravená na sladkú odmenu.

„Kde si tak dlho?“ Ivan ležal nahý na posteli, stoporený úd na ňu mieril ako výkričník.

Sklamane sa zastavila vo dverách. Prečo dúfala, že zaspí? To sa predsa nestávalo nikdy, keď mala nasledovať odmena. Občas jej napadlo, že ju ponižuje zámerne, aby mal väčšie potešenie z jej odmeňovania sa – zo sexu. Nakoniec, nepovedal niekto múdry, že človek má väčšiu radosť z dávania, ako z prijímania darov? Až na to, že Tereza by najradšej jeho dar odmietla. Ale podľa pravidiel si to nemohla dovoliť. Hodvábny župan sa jej zošuchol popri tele a mätko ovinul okolo nôh. Pri pohľade na jej telo sa Ivanovi zrýchlil dych. Ľudia hovorievali, že je krásna, ona si to však neuvedomovala. Podľa nej bolo na každom človeku niečo pekné. Občas však vnímala túžbu, akú vzbudzovala v chlapoch. Prinajmenšom jej to prišlo čudné, keď sa za ňou na ulici otočil chlap s priateľkou po boku.

„Poď ku mne,“ majetnícky zavelil Ivan. Podišla k posteli a on ju hneď schmatol za ramená. Pridusila v sebe zjajknutie.

„Si moja, len moja, počuješ?!“ Dychčal jej roztúžene do uší. Rukou sa jej zakvačil do vlasov a hlavu stiahol dozadu. Prisal sa jej na krk. „Dobre voniaš,“ zamrmal, prílepený na

jej pokožku. Tereza si predstavila flaky, ktoré bude musieť polhodinu prekryvať mejkapom a púdom. Musí jej to robiť vždy na takých viditeľných miestach? Akoby bola dobytok, čo si farmári značkujú vypáleným znakom do kože. Prevrátil ju nabok a vnikol do nej. Stále ju pritom držal za vlasy a prudko do nej narážal.

„Vzdychaj,“ vyzval ju.

Nech to už skončí, nevedela sa dočkať Tereza.

„Nepočula si? Robí ti to dobre, nie? Tak vzdychaj, poriadne...“

Tereza začala vzdychať. Začal ešte viac dychčať a Tereza spoznala, že jeho vyvrcholenie sa blíži. Prekotúlal ju na brucho a prinútil klaknúť na štyri. Konečne... Ivan sa odvalil nabok a spokojne si odfúkol. „Bolo ti dobre?“

Prikývla. Uspokojil sa s tým, chvalabohu. Jeho dych sa pomaly začal prehlbovať, až prešiel do tichého pochrapkávania. Stále ležala na bruchu. Po líkach jej stekali slzy a medzi nohami teplé semeno, ale jej to bolo jedno. Zaborila si tvár do vankúša, aby stlmila vzlyky. Pred očami sa jej neodbytné zjavoval stále ten istý lákavý obraz – ako si potichu otvára dvere a opúšťa ich byt... Nedokázala sa ho zbaviť.

Irma

„Tomu neverím,“ vydýchla Diana a pokrútila pritom hlavou.

Irma sa na ňu urazene pozrela. „Poznáš ma už tolko rokov. Aj moje zásady – hovoríť vždy a za každých okolností

pravdu. Nikdy neklamem,“ zdôraznila. Potiahla si nervózne z cigarety. „Ale... ver mi, aj mne to padlo zaťažko, uveriť tomu. Keby mi to nepotvrdil do očí, tak...“ hlas sa jej zachvel chvílkovou slabosťou. No hneď ju zo seba striasla. Na prvý pohľad to bola opäť tá istá Irma, silná, zásadová Irma, ktorá s kamarátkami rozoberala manželovu neveru.

Marta tiež pokrútila hlavou. „Je to naozaj neuveriteľná historka. Taká hlúpa náhoda... Ak by si nešla na ten večierok, nikdy by si sa nič nedozvedela a vy by si ste žili ďalej rovnako, po starom.“

Irma zahasila cigaretu v popolníku a nadvihla obočie. „Prekvapuješ ma, Marta. Aj ty ma predsa poznáš už dosť dlho. Naozaj si myslíš, že by som radšej spokojne žila v blaženej nevedomosti a presvedčení, že naše manželstvo je skvelé? A on by ma pritom za chrbtom podvádzał? Nikdy!“ Irma vytiahla z krabičky ďalšiu cigaretu. „Nech ide do čerta. To budem radšej žiť sama.“

Marta si uhladila svetlé vlasy za uchem. „Ale... išlo len o jedno pošmyknutie. Nebolo by lepšie o ňom nevedieť? A nezabudni, len tak ľahko ho do čerta poslať nemôžeš, máte spolu dieťa. Budeš s ním musieť komunikovať do konca života.“

Irma sa na ňu zvláštne pozrela. „Myslíš?“

Diana, ktorá prišla trochu neskôr a prepočula začiatok, sa k nej naklonila a pripálila jej cigaretu. „Povedz mi, prosím ťa, ešte raz, ako to bolo.“

Irma otvorila ústa, no hneď ich zavrela. Okolo práve prechádzal čašník. Pozbieral prázdne poháre a spýtavo sa na nich zahľadel.

„Čo ste pili?“ opýtala sa Diana svojich bývalých spolužiačok.

„Vianočný punč. Dáme si ešte, nie?“ vysrkala Irma posledné kvapky tekutiny z pohára.

Marta odmietla. „Ja už nie, veď vieš, že skončím vždy skôr, ako začnem. Ale dám si obyčajný čaj.“

Diana zmraštila nos. „V tom punči je rum, že? Fúj, neznámam tvrdý alkohol. Ale pohár vareného vína zvládnem.“

Čašník si zapísal objednávku a zmizol. Irma sa opäť naklonila nad stolík a stíšeným hlasom pokračovala. „Na vianočnom večierku – samozrejme, na tom oficiálnom, kam pozývajú aj členov rodiny – som si všimla novú zamestnankyňu. Miro ju nikdy nespomínal. Dovtedy som vedela o každom novom v agentúre. Hneď sa mi nezdalo, ako sa k sebe správajú.“

„A ako sa správajú?“ prerušila ju Diana, akoby sa bála, že príde o nejaké pikantné detaily.

„Ako? Práveže nijako. Miro krúžil po bare vždy tak, aby sa jej vyhol. No darmo sa ošíval, nakoniec som ho donútila, aby ma s ňou zoznámil.“

„Ale prečo si sa s ňou chcela zoznámiť?“ Marta si zaliala čaj horúcou vodou.

„Prečo?“ Irma pokrčila plecom. „Preto. Mojou zásadou je poznať všetkých v blízkosti môjho manžela, a kolegyne obzvlášť. Priateľstvom môžeš vylúčiť prípadné sokyne. A ona...“ sklonila hlavu, „bola veľmi pekná.“

Diana sa začudovala – či už ten samotný fakt stačí na jej klasifikovanie do kategórie prípadnej sokyne? Posúrila ju. „Ale ako si na to prišla?“

Irma neodpovedala. Zavrela oči a vdychovala vôňu vianočného punču. Aj keď už bolo po sviatkoch, vianočný punč bol stále k „mání“, na rozdiel od sviatočných radostných

pocitov. Vianoce... Ako dieťa ich milovala. Na chvíľu sa jej zmocnil prchavý pocit radostného vzrušenia a očakávania zázraku, ktorý zažívala v detstve už koncom novembra. Pichlo ju pri srdci – v posledných rokoch pre ňu sviatky predstavovali najmä kopec stresu. A čo sa týka tohtoročných sviatkov, zrušila ich. Za trest, pre jej neverného manžela. – Au, – žalúdkom jej prešiel prudký kŕč. Kdesi vzadu v hlave sa jej mihol pocit, či nevytrestala skôr ich dcérku Anetku a seba samu. Zahnala ho. Nie, Aneta je malá, zažije ešte veľa Vianoc. Aj keď... V hĺbke srdca bola presvedčená, že jej zobrala poslednú možnosť stráviť Vianoce so svojim otcom. Lebo to bola jediná istota, ktorú teraz mala. Všetky ostatné istoty, na ktorých doteraz stavala, sa povážlivo kývali. Marta to vystihla dobre – jeden večierok, na ktorý išla, aj keď ju veľmi bolela hlava, a všetko sa zmenilo. Večer išla spať s pocitom istoty, že svoju rodinu postavila na pevnom základe zo skaly. Keď sa ráno zobudila, jej rodina sa otriasala a to, čo považovala za dobrý základ, bola iba piesková duna. Dvihla hlavu. Oči priateľiek sa na ňu súcitne upierali.

„Kde som to skončila? No, trošku som povyzvedala u najväčšieho klebetníka vo firme. Tvárila som sa, že čosi už viem. Stačilo doňho naliať pár pohárikov a naznačil mi toho dosť na to, aby som doma na Mira mohla pritlačiť. Priznal sa. Prezradil mi takmer všetko.“

„K čomu sa priznal?“

Irma sa nadýchla. Chcela im opísať všetky detaily, ktoré z Mira vytiahla, keď mu tvrdila, že všetko vie. Ako ho donútila podrobne opísať prebieh večierka týždeň predtým bez rodinných príslušníkov. Ako sa Miro s tou babou zavrel do kancelárie a ako tam...

Zdvihol sa jej žalúdok. Jej manžel bol slaboch. Od začiatku to vedela. „Prepáčte, musím na toaletu.“ Vyletela od stola, no takmer to nestihla. Nakoniec však obsah žalúdka skončil tam, kde mal – v záchode. Znechutene pozrela na misu. Zdalo sa jej, že jej znečistením spáchala hriech. Keď vošla do nejakej novej reštaurácie, viedli jej prvé kroky vždy na toaletu. Čistota na týchto miestach bola základnou podmienkou pre to, aby sa zaradila medzi pravidelných návštevníkov. A tento podnik viedol v jej pomyselnom rebríčku záchodovej čistoty. Spláchla a počkala, kým sa rezervoár na vodu znovu naplní. Pri druhom spláchnutí drhla misu kefou, až voda striekala. Až tretie spláchnutie ju však uspokojilo – všetko vyzeralo tak, ako keď vošla. Nie, zrazu si všimla zabľúdenú kvapku slín na poklope. Odrhla kúsok toaletného papiera a vyutierala ho do sucha. Potom si v umývadle vydrhla ruky voňavým mydlom. Skúmavo sa zahľadela do zrkadla. Obtiahla si pery kontúrkou a vyplnila ich lesklým rúžom. Ruka, inokedy taká pevná, sa jej trochu triasla. Odličovacími obrúskami – v jej kabelke mali stále miesto, tak ako napríklad mentolový ústny spray, telový dezodorant a zopár iných nevyhnutností správnej dámy, ako ich ona nazývala – si zotrela rozmazanú špirálu. Tmavé kruhy pod očami, ktoré sa v posledné dni ešte prehĺbili, keďže spánok sa jej zďaleka vyhýbal, prekryla svetlým korektorom. Ešte si potrela parfémom zápästia a vrátila sa k stolu.

Diana a Marta sa na ňu s obavami zahľadeli.

„Všetko v poriadku?“

Irma prikývla. Nikto ju už neobťažoval detailami. Pravdepodobne sa o nich Marta s Dianou podelila, kým bola na toalete.

„Pripáliš mi, prosím ťa?“ požiadala Irma Dianu. V jej zapalovači Zippo došiel benzín. Znervóznilo ju to; čosi také sa jej ešte nikdy nestalo. Ona, ktorej nikdy nechýbal čerstvý chlieb v komore ani ostatné veci, si zapalovač vždy dopĺňala včas. Na vine je jej podarený manžel. To vďaka nemu teraz prežíva takéto vypäté chvíle, že zabúda aj na základné veci.

Plamienok jej osvetlil tvár. Zhlboka si potiahla. Zakývala na čašníka a objednala si ešte jeden punč. Veď aj tak väčšina toho, čo vypila, skončila v toalete. Bože, prikrčila sa na stoličke. Celým telom jej znovu prešla ostrá bolesť, ako keď blesk pretne oblohu, udrie do stromu a ten sa rozhorí. Aj jej žalúdok bol ako v ohni.

„Čo ti je?“ Marta jej chytila ruku. „Irma, pred nami sa nemusíš hrať na silnú ženu.“

Irma si vytiahla pestovanú ruku s dokonalou manikúrou z priateľkinej ruky. „Nepotrebujem sa na niečo hrať. Ja som silná.“

„Ozval sa tvoj boľavý žalúdok, že?“ Diana si ju premerala. „Nemala by si tak veľa fajčiť.“

Irma neznášala, keď jej niekto rozprával, ako sa má správať. „Nefajčím viac ako inokedy. A vôbec, o svoje zdravie sa viem postarať. Nemusíte sa o mňa strachovať.“

Marta sa pomrvila, no zdržala sa poznámky. Irmu poznala dosť dlho na to, aby vedela, že čím viac ju človek do niečoho tlačí, tým menšiu chuť na to má. Rozhodla sa trochu odľahčiť situáciu. „Aké boli sviatky, baby? Vianoce za nami, a ešte o nich nepadlo ani slovo.“

Irme sa pretiahla tvár. Diana zazrela na Martu, ktorá si nahlas vzdychla. Občas sa jej pritrafilo povedať niečo nevhodné – ako teraz.

„Sviatky? Boli sviatky?“ opýtala sa Irma. Zdalo sa, že žalúdok sa jej už upokojil, a tak sa odvážila odpiť si z pariaceho sa nápoja. „U nás nie. Nemala som chuť pretvarovať sa.“

Diana si obkrútila prst prameňom vlasov. „To ti teda závidím. Aspoň ti odpadli všetky tie starosti s upratovaním, pečením a vyberaním darčiekov.“

Marta sa na Irmu nesúhlasne pozrela. „Neviem si to predstaviť, ako sa dajú zrušiť Vianoce. Veď sa na teba sypú zovšadiaľ už od októbra. Čo na to Miro?“

Irma si v duchu predstavila ich „sviatky“. Deň pred Štedrým večerom išla s dcérkou do kina a potom sa dlho hrali, zavreté v detskej izbe. Miro sedel v obývačke, s ovládačom v ruke. Zo dvakrát skúsil zaklopať na dvere izby, no jej sa vždy pred očami zjavil obraz, ako si to rozdáva s kolegyňou na kancelárskej stoličke a odohnala ho. S Anetkou boli dlho hore, aby ju na druhý deň – Štedrý večer, mohla uložiť skoro spať. Nenávidela, keď jej niekto menil plány. A jej manžel to urobil. „Vypadni!“ zvrieskla, keď opäť zaklopal. Nenávidela ho. Ako jej to mohol urobiť, ako? Myslela si, že patrí len jej. Že je jeho kráľovnou a on ju obdivuje. Snažila sa o dokonalosť pri sebe samej, ako aj u nich doma. Myslela si, že sa jej to darí. Prečo to urobil? Jeho výhovorky, že bol úplne opitý a nevedel, čo robí, odmietla ako chabé. Hádali sa vtedy dlho do noci, a keď videl, že ju neobmäkčí, vrhol jej do očí: „A čo si myslíš, dokedy vydrží dospelý muž bez sexu? Kedy sme sa naposledy milovali?“

Irma očervenela. To má byť vzťah len o sexe? Tí chlapi... Myslia len cez vtáka v nohaviciach. Kedy, kedy... Je to také dôležité? Kedy naposledy? Nevedela si spomenúť. „Veď ty si ani nechcel,“ obvinila ho.

„Nechcel, chcel... Koho by bavilo stále mať pocit, že tá

otravujem? Raz ťa bolela hlava, raz si bola unavená. – Musím ešte upratať kuchyňu – “ napodobnil ju. „Všetko muselo byť dokonalé, vyleštený drez, poodkladané riady, nikde ani smietka.“

Irma očervenela. „Všetko som robila kvôli tebe,“ vmietla mu do tváre. „Snažila som sa ti vytvoriť dokonalé zázemie. No ty si si to vôbec nedokázal vážiť.“

„Kvôli mne? To určite, robila si to kvôli sebe samej, aby si uspokojila svoju túžbu po dokonalosti. Ja by som mal stokrát radšej bordel v kuchyni, ale teba po mojom boku. Kedy naposledy sme spolu zaspávali?“

Irma ho už nemohla počúvať. Otočila sa mu chrbtom a zahľadela sa na nočné mesto. Spoza mnohých okien už na ňu blikali farebné sviečky z vyzdobených stromčekov. Ešte šťastie, že mali v práci taký zhon, že nestihla kúpiť stromček... Vlastnými rukami by ho dolámala, taká veľká bola jej zlosť. Prudko sa k nemu otočila. „Takže na vine som ja. Nebyť čistej kuchyne, nepodvedieš ma. Neuveriteľné. Vieš čo? Keď náš vzťah stál len na tom, kedy ti dám, žiadna škoda, keď skončí.“

Miro spozornel. Irma nevypúšťala z úst polovičné slová. Čo povedala, to aj platilo.

„Už nemám náladu sa s tebou hádať. Ale napadlo mi, že keď ti tak vadí moja snaha o dokonalosť – ako to ty nazývaš – tak tohto roku zrušíme Vianoce. Ja sa veľmi rada zbavím povinností. Ale nemysli si, že získaný voľný čas využijem teraz na to, aby som s tebou večer zaspávala.“ Irma odstúpila od okna a prešla okolo neho do kúpeľne.

Miro k nej natiahol ruku. „Prosím ťa, Irma.“ Ruka sa mu zošmykla po jej župane, no neodvážil sa ju zadržať. Vedel, že by sa ešte viac rozčertila. „Nerob to. Každý môže raz

šliapnuť vedľa. Mysli na našu malú. Prosím, ešte raz ťa prosím. Odpusť mi, stalo sa to jeden – jediný raz. Už to nikdy neurobím,“ skúšal to znovu.

Ale Irma si zapchala uši. „Prestaň!“ zvrieskla. „Už nemôžem počúvať tie blbé kecy. Na mňa to neplatí, už nemám šesťnásť rokov. Slúbil si, že mi budeš verný, a nedodržel si to. Už nikdy ti nebudem môcť veriť.“ Znie to ako fráza z nejakého lacného filmu, pomyslela si. Tam však väčšinou hneď ďalším krokom popreli slovko nikdy a nasledovalo zmierenie. Vinník presvedčil obeť o svojej lútosti, vzápätí sa jeden druhému hodili okolo krku a obaja v slzách potvrdili svoju lásku. Hrdinky boli chápavej, odpúšťajúcej a zmierlivej povahy. Ona nie. Nežila v románe, ale v skutočnosti, a tam sa slová odpustenia vyslovujú oveľa ťažšie.

„Daj mi ešte jednu šancu, aby som ťa o tom presvedčil!“ Miro to stále nechcel vzdať.

„Šancu si dostal, keď si si ma zobral. Ale premárnil si ju. A vôbec, čo sa tu s tebou ešte bavím!“ Otočila sa mu chrbtom. Audiencia skončila – kráľovná prepustila svojho služobníka. Odišla na balkón a zapálila si. Z výšky deviateho poschodia jej svet dolu pripadal taký malý... Na rozdiel od jej problému, ktorý sa zdal neriešiteľný. Vlastne, mal jedno riešenie – ukončiť to. Nech to preberala z ktoréhokoľvek konca, vždy dospela k tomu istému, pre ňu jedinému riešeniu. Porušil sľub vernosti, a to bol závažný sľub. Vždy bola ženou pevných zásad, podľa ktorých sa nevera rovnala rozchodu. Keďže sa im nechcela spreneveriť, museli sa rozísť.

Bola poľnoc, ale teplota sa motala okolo nuly. Nikde ani stopy po snehu. A podľa predpovede počasia to malo byť tak až do Vianoc. Akoby jej aj príroda pomáhala zrušiť sviatky. Zrazu ju premkol nepríjemný pocit, že robí niečo ne-

prístojné, keď sa hrá na všemocného... Má právo to urobiť? Dajú sa vôbec sviatky zrušiť? Prebehli ňou zimomriavky – oblapila si ramená a zahasila cigaretu. Nechcelo sa jej vrátiť do tmavého bytu. Po iné roky sa už bytom niesla vôňa čerstvo napečeného vianočného pečiva, zmiešaná s dráždivou vôňou ihličia, a teraz nič. Prešla okolo kuchynského stola a lesklého drezu – pohľad na čistú kuchyňu jej vždy dokázal pozdvihnúť náladu. Pri chladničke zaváhala – mala by niečo zjesť. Dnes opäť nedokázala do žalúdka dostať poriadne jedlo. Ale vôbec nemala chuť. Odkedy sa to stalo, žila na cigaretách a káve. Postála pri dverách do obývačky – niesli sa z nej zvuky Mirovho pokojného odfukovania – akoby sa nič nestalo. Sviniar, jej spôsobí bezsenné noci, no on spí ako malé dieťa. Lahla si do studenej postele. Striaslo ju od chladu. Čo jej to vyčítal? Že vždy si išla lahnúť do postele neskoro? A čo on? Prečo zaspal a nepočkal na ňu? Alebo prečo jej nepomohol? Keď mu TO tak chýbalo. Jej ani nie. Priznala si. Vlastne, možno má pravdu, naozaj to robila podvedome, aby sa vyhla jeho naliehaniu. Nechcelo sa jej milovať tak často ako jemu. Časom to prešlo do... No áno, už TO nerobili až tak často. Vlastne, kedy vôbec naposledy? Mesiac, dva? Nechýbalo jej to. Vždy mala pri tom tak trochu pocit, akoby strácala vládu nad svojím telom a myslou. A ona nemala rada, keď sa jej veci vymkynú spod kontroly. Ako teraz, keď ju ovládli myšlienky, čo jej nedovoľovali zaspáť. Stále jej krúžili okolo hlavy, nedali pokoja, pokúšali ju, vnucovali sa, že možno by mala pripustiť svoj podiel viny na Mirovom zlyhaní. Nie, rozčúlene ich odháňala. Ona je predsa obeťou a nie vinníkom! Veď ona na tie dotieravé myšlienky vyzreje... Zúrivo sa prehrabávala v zásuvke. Ovládne ich, presne tak, ako aj svoj život znovu dostane pod kontrolu. Konečne!

V ruke držala tabletky na spanie. Voľakedy boli v skrinke v kúpeľni, ale teraz ich mala radšej poruke. Jednu pilulku vložila do úst, rozhrýzla ju a zapila vodou z pohára na nočnom stolíku. Vďaka prázdnemu žalúdku takmer hneď pocítila jej účinky. Omámená krv jej prúdila po celom tele, údy jej oťažievali. Privrela oči s očakávaním spánku, ktorý jej aspoň na chvíľu prekryl problémy.

„Hej, preber sa,“ dotkla sa Marta priateľkinej ruky.

Irma sa strhla. „Prepáčte. Prehrávala som si v mysli tohtoročné Vianoce. A viete, že mi ani veľmi nechýbali tie stresy a pečenie koláčov?“

Diana sa zasmiala. „To môžeš rozprávať, komu chceš, ale nie nám. Jaro sa už pýtal, či si ešte neposlala vianočnú nádielku koláčov.“ Pokrčila plecami. „Tieto Vianoce bude teda Jaro bez koláčov. Ja piecť nestíham.“ Obdivne sa pozrela na Irmu. „Vôbec nechápem, ako to stíhaš – zvládať perfektne kariéru, dieťa i domácnosť.“

Irma sa prvýkrát počas celého večera usmiala. „Dobre vieš, že všetko je len otázkou správneho plánovania.“ Irma to tak robila celý život. Naplánovala si manželstvo s Mirom, jedno dieťa – ktoré pôjde do jaslí hneď, ako to bude možné, a kariéru. Až doposiaľ sa jej darilo – Mira dotiahla k oltáru hneď po promóciách, hoci podľa názorov niektorých priateľiek sa k sebe veľmi nehodili. Irma si myslela opak. Bol dostatočne tvárny – ako sa raz vyjadrila pred svojou mamou. Ale iba pred ňou. Priateľky odbila tvrdením, že minimálne ich mená sa k sebe hodia vynikajúco – no nie? Miro a Irma – priam zvukomalebné. Ani otehotnenie sa neopovážilo vzoprieť Irminým plánom – počali na prvý pokus. No dieťa prišlo až neskôr – v prvých rokoch manželstva si budovali kariéru a veľa cestovali. Obaja sa vypracovali na vyššie mana-